

3545 Det sexuella risktagandet ökar bland unga män *Anders Österlund, Ingrid Hollsten, Sten Sundberg*

3548 Patografin – den sjukens egen journal. Ny, vital genre på svensk bokmarknad *Karl Häggblom, Per-Olof Mattsson*

3553 Hjärnstamsimplantat kan återge hörsel. Behandling av dövhet vid dubbelsidiga akustikusneurinom *Gunnar Nyberg, Anders Kinnefors, Olafur Gudjonson, Alf Svedberg, Lennart Edfeldt, Helge Rask-Andersen*

PATIENTSÄKERHET

3557 I strid mot klinikens rutiner samt mot vetenskap och beprövad erfarenhet Remiss om tumör felprioriterades – behandling fördröjdes fyra månader

3558 »Felbedömningen av remissen måste tillskrivas den mänskliga faktorn«

Apotekspersonal förhindrade felmedicinering av spädbarn

DEBATT OCH BREV

3559 Varför ska delegitimeringen vara livslång? *Johan Zelano*

3560 Hjärnvila passiviserande vid hjärnskakning? *Eddy Holmgren, Jorma Styf*

Replik: Risken obefintlig, återhämtningen optimal *Yelverton Tegner, Bengt Gustafsson,*

KULTUR Även luktsinnet lockade den unge Linnés nyfikenhet. Här ses Carl von Linné som bronsskulptur. Statyn, av Ansgar Almquist, som kom på plats 1938, står i Lund. Foto: Matz Jörgensen

Lars Lundgren, Magnus Forssblad, Sven-Anders Sölveborn

3561 Ökad tillgänglighet – för vem? *Bengt Järhult*

3563 Slutreplik till Eva Nilsson Bågenholm: Segla fram på räkmacka kan bli kladdigt *Catarina Canivet*

SBU: Samhällsekonomiska kostnaderna för sjukdom otillräcklig grund för prio-

ritering *Ingemar Eckerlund, Anders Anell, Måns Rosén*

3564 **Replik:** Det finns behov av riktlinjer för hur kostnaderna ska beräknas *Sven-Arne Jansson, Marianne Heibert Arnlind, Sven-Erik Dahlén, Bo Lundbäck*

Tramsig dosa *Nils-Olof Jacobson*

Wyeth svarar: Vi ska se över våra rutiner *Otto Simonsson, Anne Rådestad*

KULTUR

3565 Vacker sjukhusmiljö kan påskynda läkningsprocessen *Gabor Hont*

3567 Även luktsinnet lockade Linnés nyfikenhet *Nils Gunnar Toremalm*

3569 LEDIGA TJÄNSTER

3571 PLATSANNONSER

3585 MEDDELANDEN

Läs och debattera på webben:
www.lakartidningen.se

 Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Så var det dags igen ...

I denna veckas nummer av Lancet publiceras en välgjord studie från International Collaboration of Epidemiological Studies of Cervical Cancer. Man finner att risken för cervixcancer ökar övergående för kvinnor som använder kombinerade p-piller. Detta är förvisso ingen ny kunskap, men den adderas till andra effekter – positiva och negativa – av p-pilleranvändning.

Det finns visat att p-piller kan ge ökad risk för hjärt-kärlsjukdomar, bröstcancer, stroke och blodpropp. Risken för endometriecancer, ovarialcancer och bröstcancer (!) minskar däremot vid p-pilleranvändning, enligt andra studier.

I en nyligen publicerad rapport bedöms den totala cancerrisken som lägre hos p-pilleranvändare än hos icke-användare. Solklart är dock att kombinerade p-piller skyddar mot oönskad graviditet och de därmed följande – och då betydligt större – riskerna för trombos, stroke och vissa former av cancer.

Så då var det dags igen, tänker man. Studien kan mycket väl ge larmrapporter om p-piller i medierna, för den vetenskapliga bilden av p-piller är förvirrande och otydlig. Fältet är öppet för egna tolkningar och kvällspressjournalistik inriktad på lösnummerförsäljning.

Folkhälsoperspektivet faller ofta bort i den svenska, hetsiga, medierapporteringen. Det är inte så överallt. I Nederländerna till exempel tar medierna en betydligt nyktrare position, och larmrapporterna rörande p-piller duggar inte lika tätt och är inte heller lika svart-vita som här.

Svenska läkare och barnmorskor har ett avgörande ansvar för att ge oberoende och balanserad information om kunskapsläget och ge patienten adekvat information som bas för hennes eget ställningstagande. Det är ingen lätt uppgift – men det är en utmaning vi alla måste ta på största allvar!

»Studien kan mycket väl ge larmrapporter om p-piller i medierna, för den vetenskapliga bilden av p-piller är förvirrande och otydlig.«

Barbro Fridén
medicinsk redaktör

barbro.friden@lakartidningen.se